



Dato: 26. februar 2010

Sagsnr: 2009-20340

Dok.nr: 2009-145821

Notat

Opfølgning på KRAM-butikkens besøg i 2009

Baggrund

Som en del af den borgerrettede forebyggelse gennemførte Sundhed & Forebyggelse i efteråret 2009 seks besøg med KRAM-butikken i forskellige boligområder i kommunen. KRAM-butikken var en målrettet sundhedsindsats afholdt i boligafdelingernes egne lokaler og tilrettelagt i tæt samarbejde med boligafdelingernes bestyrelser.

I KRAM-butikken kunne borgerne få viden om kommunens sundhedstilbud, vejledning om sund kost samt få foretaget en sundhedsprofil (sundhedsprofilen er udviklet af idrætsfysiolog Morten Zacho og kan findes på www.motion-online.dk).

Fremgangsmåden i KRAM-butikken tog udgangspunkt i det brede sundhedsbegreb, hvor dialogen med borgeren er i centrum.

Et af formålene med KRAM-butikken var at bidrage til at sætte sundhed på dagsordenen i de almennyttige boligområder, hvor der ofte er en større forekomst af social ulighed i sundhed. Generelt i alle forebyggelsestiltag er det en udfordring at tiltrække de borgere, som ikke i forvejen er sundhedsbevidste. Samarbejdet med afdelingsbestyrelserne gjorde det muligt, at afholde KRAM-butikken i velkendte rammer med let tilgængelige for de lokale borgere. Desuden kan der efterfølgende være en vis grad af informationsspredning fra de borgere, som deltog til dem, som ikke deltog. På denne måde når KRAM-butikkens budskaber måske ud til mange flere borgere end antallet af besøgende ved arrangementerne.

Et andet formål med KRAM-butikken var at give borgerne anledning til refleksioner om egen sundhedstilstand samt informere om sundhedstilbuddene i kommunen, som kunne understøtte en livsstilsændring. Ved enkeltstående og åbne arrangementer af denne type uden opfølgning, er det svært at vurdere effekten af indsatsen.

Fremmøde

KRAM-butikken besøgte følgende seks boligafdelinger i efteråret 2009:

- Grønnehaven med 40 besøgende
- Hede-Magleparken med 65 besøgende
- AAB afd. 46 med 29 besøgende
- Lundegården med 34 besøgende
- Lundebjerg afd. 1647 med 14 besøgende
- Eskebjerggård med 23 besøgende

I alt 205 borgere besøgte KRAM-butikken og 75 borgere tog imod tilbuddet om en sundhedsprofil.

Pensionister og kvinder var de hyppigste besøgende i KRAM-butikken.

Det er sundhedskonsulenternes vurdering, at de fremmødte borgeres sundhedstilstand varierede meget. Nogle var meget sundhedsbevidste og kom for at blive bekræftet i dette. Andre var ikke helt så sunde, som de gerne ville være, men var bevidste om dette og allerede i gang med livsstilsændringer. Derudover var der borgere, hvis sundhedstilstand var meget dårlig, og hvor det virkede som om, at livsstilssamtalen var en øjenåbner, som gav anledning til refleksioner i retning af at ændre på usunde vaner.

Generelt var der meget positive tilbagemeldinger fra borgerne om indholdet og metoden i KRAM-butikken, især fra dem der fik lavet en sundhedsprofil. Ballerup Kommune fik også meget ros for arrangementet både fra boligafdelingsbestyrelserne og de besøgende.

Markedsføring

KRAM-butikken blev annonceret i Ballerupbladet og i Kig & Lyt samt på Giraffen og Ballerup.dk.

Boligafdelingerne modtog ca. to uger før besøget plakater og flyers. Plakaterne blev hængt op i opgangene af frivillige. To boligafdelinger valgte at dele flyers ud til alle postkasser (Lundegården og Grønnehaven), og i Hede-Magleparken blev der delt flyers ud på børnenes pladser på Hedegårdsskolen.

Ressourcer/budget

Den samlede udgift for seks besøg dækkende eksternt personale, forplejning til møder med boligafdelinger, markedsføring og etableringsudstyr er 80.000 kr.

KRAM-butikken viste sig at være mere ressourcekrævende m.h.t. til bemanning og forberedelse end først antaget. Det estimeres således, at selve afviklingen af KRAM-butikken har kostet ca. 250 mandetimer, hvortil der kommer interne møder, administrative opgaver samt informations- og evalueringsmøder med boligafdelinger. Det estimeres, at det fremover vil kræve ca. 50 mandetimer pr. besøg med KRAM-butikken.

Det tager ca. 20 minutter pr. borger at lave en sundhedsprofil, så med en bemanning på tre sundhedskonsulenter i tre timer havde KRAM-butikken en kapacitet på ca. 30 borgere pr. gang.

Bemandingen blev varetaget af sundhedskonsulenter fra Sundhed & Forebyggelse herunder også teamet fra forebyggende hjemmebesøg samt en ekstern ernæringskonsulent.

Fremadrettet kunne også andre faggrupper repræsenteres i KRAM-butikken, som fx sundhedsplejen og tandplejen alt afhængig af fokus og målgruppe.

Samarbejdet med boligafdelingerne

Boligafdelingerne blev kontaktet pr. brev ud fra en adresseliste fra By- og Erhvervsudvikling. Der blev sendt knap 100 invitationer af sted til boligafdelingerne, hvilket resulterede i tre tilmeldinger. Aktiv opfølgning til udvalgte boligområder resulterede i at tre boligafdelinger mere blev tilmeldt.

Boligafdelingerne forpligtede sig samtidig med tilmeldingen også til at deltage i et informations- samt evalueringsmøde. På baggrund af erfaringerne fra kommunikationen med boligafdelingsbestyrelserne vil dette fremover foregå ved direkte kontakt via telefon/mail eller via netværk/kontaktpersoner.

Til informationsmødet d. 8. september 2009 deltog elleve personer fra boligafdelingerne, som blev præsenteret for rammerne for KRAM-butikken. Der blev fra boligafdelingernes side sat pris på denne mulighed for forventningsafstemning og samtidig var det nyttig information for sundhedskonsulenterne til at justere og tilpasse indholdet.

Samarbejdet med boligafdelingerne forløb positivt, men det skal i planlægningsfasen nøje afklares hvor meget, der ved hvert af besøgene kan forventes af de frivillige, da det har betydning for hvor meget personale, der skal afsættes fra Sundhed & Forebyggelse.

Generelt er det sundhedskonsulenternes erfaring, at de bedste resultater opnås ved i så høj grad som muligt at skabe et frivilligt engagement, og det bør derfor ikke være kommunale frontmedarbejdere eller ansatte i boligselskaberne, som repræsenterer boligafdelingerne.

Boligafdelingerne har efterfølgende udtrykt at annoncering i større medier som fx Ballerup Bladet ikke har nogen effekt på deres beboere. De henviser i stedet til annoncering i beboerblade og personlig kontakt, som et godt supplement til uddeling af flyers og opsætning af plakater i opgange.

De medvirkende boligafdelinger har sat pris på henvendelsen og generelt været meget positive overfor forløbet, især de to boligafdelinger i Skovlunde har været glade for et øget fokus på sundhed i deres lokalområde.

Følgende citater er fra repræsentanter fra boligafdelingsbestyrelserne i til evalueringsmødet d. 19. november 2009, hvor der deltog syv personer:

- *"Meget ros til personalet fra Sundhed & Forebyggelse, det var et eventyrligt arrangement og et meget stort stykke arbejde (Lundegården)"*
- *"Det oversteg langt mine forventninger til hvad det var, havde jeg vidst det, ville jeg have gjort et større stykke arbejde for at reklamere for det (Lundegården)"*
- *"Beboerne spørger hvornår det kommer næste gang (Grønnehaven)"*

Samarbejdet med patientforeninger

Hjerteforeningen og Diabetesforeningen har medvirket henholdsvis fire og fem

gange i KRAM-butikken med deres egen stand. Hjerteforeningen var en stor hjælp de gange, de målte blodtryk.

Der er aftalt et møde mellem Sundhed & Forebyggelse og Diabetesforeningen i april 2010 med henblik på at informere om afdelingens arbejde samt afklaring af fremtidige samarbejdsflader.

Fremadrettet kan det overvejes, om patientforeningerne kan spille en mere aktiv rolle. Samarbejdet kan med fordel også udvides til flere patientforeninger fx Gigtforeningen, Astma- og Allergiforbundet og Kræftens Bekæmpelse.

Anbefalinger

Det foreslås, at KRAM-butikken fortsætter i 2010 med ca. seks besøg.

Som udgangspunkt planlægges besøgene som et supplement til andre arrangementer både internt og eksternt i kommunen. Det vurderes ud fra målgruppe, om det er relevant at deltage.

At slå arrangementer sammen vil blandt andet give muligheder for en bredere markedsføring/synliggørelse, større fremmøde, bedre udnyttelse af ressourcer og etablering af nye samarbejdsrelationer.

Besøgene har allerede medført, at KRAM-butikken deltog til afslutningsarrangementet i projektet "Sund By Måløv 2009" i december 2009.

Foreløbig undersøges mulighederne for at deltage ved følgende:

1. Torvedag i Hede-Magleparken d. 20. maj 2010
2. Sundhedsprojekt i Grantofte ved integrationsteamet i Job & Familie
3. Udendørs beboerarrangement i boligafdelingen Grønnehaven i Skovlunde til august 2010
4. Ældresagens sundhedsdag på Tapeten d. 9. oktober 2010
5. Beboerarrangement i Eskebjerggård, Måløv
6. Klima-arrangement i samarbejde med afdelingen By- og Erhvervsudvikling

KRAM-butikken kan med fordel stadig indgå i den erfaringsopsamling, som er med til at danne grundlag for den borgerrettede forebyggelse. Besøgene er desuden vigtige i forhold til fortsat at udvide og pleje de netværk, der blandt andet er etableret i boligområderne, og som andre projekter allerede på nuværende tidspunkt drager fordel af.

Det anbefales, at der fortsat prioriteres en videreudvikling af metoder og indhold i KRAM-butikken med henblik på en kontinuerlig kvalitetssikring.